

ÖZELLEŞTİRME KARŞITI CEPHE OLUŐTURULMALIDIR

Aydınlık Dergisi, 26 Haziran 2005

Yıldırım Koç

Bugün işçi sınıfının ve sendikacılık hareketinin m¼cadele bayrağı, özelleştirme karŐiti m¼cadelede yükseliyor. Ancak, özelleştirme karŐiti m¼cadelenin örg¼tlenmesinde önemli eksiklikler ve hatalar devam ediyor.

Özelleştirme yalnızca devlete ait fabrikaların, madenlerin, çiftliklerin, hastanelerin, okulların, otellerin, v.b. özel sektöre satılması değildir.

Az gelişmiş ÷lkelerde devletin görevlerinden biri, ÷lkenin bağımsızlığını korumak amacıyla güçlü bir ekonominin yaratılmasında aktif sorumluluk üstlenmektir. Ciroları birçok ÷lkenin milli gelirinden çok daha büyük ulusötesi tekellerle ancak bağımsızlık yanlısı güçlü ulus-devletler baş edebilir. Bu sorumluluktan vazgeçmek de özelleŐtirmedir.

Kamu kesiminin, özel sektöre hizmet etmek anlayışıyla yönetilmesi de özelleŐtirmedir. Örneğin, halkın ödediği vergilerle kurulmuş bir kamu iŐletmesinin, özel sektöre ucuz (ve hatta maliyetinin altında fiyatlarla) girdi sağlamak amacıyla iŐletilmesi “kamu hizmeti” değildir; özelleŐtirmedir. Kamu kesiminin temel amacı halka hizmet olmalıyken, böyle bir uygulamada zaten ayrıcalıklı bir sınıfa kamu iŐletmesi aracılığıyla yeni ayrıcalıklar sağlanmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kapatılarak veya belirli alanlarda çalışmalarının durdurularak, piyasanın özel sektöre bırakılması da özelleŐtirmedir.

Devlet tarafından yurttaŐlara bir hak olarak sağlanması gereken eğitim, sağlık, ulaŐtırma, su ve benzeri hizmetler yerine, insanların müşteri olarak sahip oldukları para ile orantılı olarak yararlanacakları eğitim, sağlık ve diğer hizmetlerin satışı da özelleŐtirmedir. Bu gibi hizmetleri devletin kar amacıyla sağlamaya başlaması da, devletin bu alanlardan çekilip bu hizmetlerin kar amaçlı bir biçimde özel sektör tarafından yerine getirilmesi de aynı niteliktedir. Bu uygulamayla, “yurttaŐ” “müşteri”ye, “kerim devlet,” “baba devlet” veya “sosyal devlet” ise “tüccar veya patron devlet”e dönüŐt¼r¼lmektedir.

Çay, sigara, içki, iletişim, hava ulaŐtırmacılıđı gibi alanlarda devlet tekelinin kaldırılarak, özel sektöre bu alanlarda faaliyet gösterme olanağının tanınması da özelleŐtirmedir.

Devletin bazı yetkilerinin, uluslararası ve yerli sermaye temsilcilerinin çok daha etkili olduğu kurullara (Őeker Kurulu, vb.) devredilmesi de özelleŐtirmedir.

Temel tüketim mallarıyla (ekmek, süt, kumaŐ, ayakkabı, eğitim malzemesi, vb.) bazı hizmetlerin (ulaŐtırma) ve geniş kesimleri ilgilendiren bazı üretim girdilerinin (tarımda gübre, ilaç, tohumluk, vb) halk tarafından kolayca alınmasını sağlamak amacıyla maliyetlerinin altında fiyatlarla satılması uygulamasından vazgeçilerek, bunların fiyatlandırılmasının sermayeye (“piyasaya”) bırakılması da özelleŐtirmedir.

Devletin bazı tarım ürünlerinde destekleme alımı yapmaktan vazgeçmesi ve tarım ürünü fiyatlarının belirlenmesini sermayeye (“piyasaya”) terketmesi de özelleŐtirmedir.

Sosyal güvenliğin bir kamu sorumluluğu olmaktan çıkarılarak, kişilerin sorumluluğuna bırakılması (bireysel emeklilik, bireysel sağlık sigortası, vb.) de özelleŐtirmedir. Bu uygulamada, sosyal güvenliğin yurttaŐlık hakkı olarak sağlanması, finansmanı, düzenlenmesi ve yönetilmesi sorumluluğu kamudan alınmakta, sermayeye (“piyasa”ya) devredilmektedir.

Devlet tarafından emanet usulüyle yapılan işlerin, müteahhitlere ve taşeronlara ihale yoluyla yaptırılması; devletin, çeşitli malların üretiminden vazgeçerek, bunların piyasadan alımı veya piyasada fason olarak yaptırılması yoluna gitmesi de özelleştirme değildir.

Devletin ekonomiye müdahaleden vazgeçmesi ve “piyasa güçleri”nin (diğer bir deyişle, ulusötesi tekellerin, emperyalist ülkelerin ve yerli büyük sermayenin) hakimiyetinin artması da, karar alma süreçlerinin “özelleştirilmesi” demektir.

Bu uygulamaların hepsi, ulusötesi tekeller ve emperyalist ülkeler karşısında Türkiye Cumhuriyeti'nin gücüne büyük darbeler indirmektedir.

Özelleştirme karşıtı mücadele günümüzde işyeri satışlarını temel almakta, diğer özelleştirme biçimleri gözardı etmektedir. Ayrıca, özelleştirmenin amaçları arasında işçi kıyımı, yağma-talan-peşkeş, sosyal devletin tasfiyesi tabii ki vardır. Ancak temel hedef, Türkiye'nin çökertilmesi, ulusumuzun ve işçi sınıfımızın bölünerek birbirine düşürülmesidir. İşyerlerimiz vatandır; ama vatana saldırı belirli işyerlerine saldırı ile de sınırlı değildir.

Özelleştirme karşıtı mücadele, ancak bu bakış açısıyla doğru bir çizgide anti-emperyalist, ulusalcı ve emekten yana geniş bir cephenin temel unsurlarından biri haline gelebilir.